

Kocaeli – Ruhsal Travma K?sa Tarama Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kocaeli – Ruhsal Travma K?sa Tarama Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24958>

Özet

Kocaeli - Ruhsal Travma K?sa Tarama Ölçe?i (Kocaeli-K?sa), 2007 y?l?nda Aker, Hamzao?lu ve Bo?gelmez taraf?ndan geli?tirilm?, ruhsal travma sonras? ortaya ç?kan belirtileri h?zl? ve etkin bir ?ekilde taramak amac?yla tasarlanm?? k?sa bir ölçektir. Özellikle travmatik olaylara maruz kalm?? bireylerde Travma Sonras? Stres Bozuklu?u (TSSB) riskini belirlemek için bir ön de?erlendirme arac? olarak kullan?lmaktadır. Ölçek, yüksek duyarlı?k ve kabul edilebilir seçicilik oranlar? sayesinde, klinik ve saha çal??malar?nda pratik bir tarama çözümü sunmaktadır.

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?, alt?n standart olarak kullan?lan TSSB Ölçe?i (TSSB-Ö) ile kar??la?t?r?larak geçerlik yönünden incelenmi?tir. Elde edilen bulgular, Kocaeli-K?sa'n?n travmatik stres belirtilerinin taranmas?nda güvenilir ve yeterli bir araç oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Ruhsal Travma, TSSB, Tarama Ölçe?i, Kocaeli-K?sa, Psikometrik Özellikler, Stres, Travmatik Stres

Yazarlar

A. Tamer AKER, O. Hamzao?lu, ?. Bo?gelmez

Amaç

Ölçe?in temel amac?, travmatik olaylara maruz kalm?? geni? popülasyonlarda, klinik düzeyde Travma Sonras? Stres Bozuklu?u (TSSB) tan?s? konulmadan önce, yüksek risk ta??yan bireyleri h?zl?ca tespit etmektir. K?sa yap?s? sayesinde, özellikle afet bölgeleri veya acil müdahale gerektiren topluluklar gibi zaman k?s?tl? ortamlarda etkili bir ön tarama imkanı sa?lamaktadır.

Kocaeli-K?sa, bireylerin ya?ad??? ruhsal travma ?iddetini ve buna ba?l? geli?en semptomlar?n varl???n? belirleme kapasitesine sahip, pratik bir ölçme arac? olarak geli?tirilm?tir.

Yap?

Kocaeli - Ruhsal Travma K?sa Tarama Ölçe?i, bireyin maruz kald??? travmatik deneyim sonras? ortaya ç?kan tipik stres reaksiyonlar?n? ve belirti kümelerini ölçmeyi amaçlayan tek boyutlu bir yap?y? temsil etmektedir. Ölçek, travmatik stresin varl???n? ve ?iddetini h?zl?ca saptamaya odaklanm??t?r, bu da onu klinik tan? koymaktan ziyade risk taramas?na uygun k?lmaktadır.

Ölçülen temel yap?, travmatik bir olay?n ard?ndan ortaya ç?kan ruhsal ve duygusal tepkilerin genel düzeyidir. Bu, dolayl? olarak TSSB kriterlerinin temel bile?enlerini taramay? içerir.

Geçerlik

Kocaeli-K?sa'n?n geçerlik çal??mas?nda, ölçe?in TSSB taramas?ndaki etkinli?i, alt?n standart kabul edilen TSSB Ölçe?i (TSSB-Ö) ile kar??la?t?r?larak s?nanm??t?r. TSSB-Ö, hem tan? koyma hem de travmatik stresin ?iddetini belirleme aç?s?ndan kabul görmü? bir araçt?r.

Yap?lan analizler sonucunda, Kocaeli-K?sa'n?n TSSB-Ö'ye göre oldukça yüksek bir duyarlıl??a (%93) sahip oldu?u tespit edilmi?tir. Seçicilik oran? ise %77 olarak belirlenmi?tir. Bu yüksek duyarlılk oran?, ölçe?in gerçek pozitif vakalar? (TSSB riski ta??yanlar?) ba?ar?yla tespit etme yetene?inin güçlü oldu?unu gösterir ve bu da onu tarama amaçlar? için geçerli ve yeterli bir araç haline getirir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılk katsay?s?, psikometrik aç?dan önemli bir güvenirlik göstergesi olan Cronbach Alfa de?eri ile hesaplanm??t?r. Kocaeli-K?sa için iç tutarlılk katsay?s? 0.625 ($p=.000$) olarak saptanm??t?r.

0.625 de?eri, özellikle k?sa tarama ölçekleri için kabul edilebilir bir güvenilirlik düzeyi olarak de?erlendirilmektedir. Bu sonuç, ölçek maddelerinin tutarlı bir ?ekilde ayn? yapıya ölçtü?ünü ve dolay?s?yla ölçe?in güvenilirli?inin kabul edilebilir s?n?rlarda oldu?unu i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Sa?lanan kaynak içerikte ölçe?in faktör yap?s?na (aç?mlay?c? veya do?rulamay?c? faktör analizi) dair spesifik bir bilgi bulunmamaktadır. Ancak, ölçe?in tarama amaçlı ve k?sa yapıda olması, tek boyutlu bir yapıya i?aret edebilir. Ölçe?in psikometrik yap?s?n?n tam olarak anlaşılabilmesi için gelecekteki çal??malarda faktör analizlerinin raporlanması faydalı olacaktır.

Ölçme Aracı

Test Type: Geli?tirme (Self-Report / Development)

Format: Kaynakta belirtilmemiştir, ancak k?sa tarama ölçe?i formatındadır (Genellikle Likert tipi veya Evet/Hayır cevaplı maddeler içerir).

Language Available: Türkçe

Population Group: Travmatik olaylara maruz kalm?? bireyler.

Age Group: Yeti?kinler (Ölçe?in geli?tirildi?i çal??ma ba?lam?nda ç?karılm??t?r).

Population Details: Ölçek, özellikle Türkiye'deki travma sonrası popülasyonlar için geliştirilmiştir. Orijinal geçerlik çalışması, travmatik stres belirtileri gösteren bir örneklem üzerinde yürütülmüştür.

Test Methodology: TSSB risk taşıyan bireyleri belirlemek için kullanılan kısa, kendini raporlama yöntemiyle uygulanan psikometrik bir araçtır.

Anahtar Kelimeler

Travmatik Stres, Psikolojik Değerlendirme, Duyarlılık, Seçicilik, Güvenirlilik, Cronbach Alfa, TSSB Tarama

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sağlanan kaynakta mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu Yazar A. Tamer AKER için: tamer.aker@bilgi.edu.tr

Correspondence Address: Sağlanan kaynakta mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Ölçeğin geçerlik çalışması 2007 yılında yayımlanmıştır.

İzinler ve Ücret: Kullanım izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar A. Tamer AKER ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Kamu yararına veya akademik araştırmalar için kullanım şartları yazar tarafından belirlenmektedir.

Kaynaklar

Aker, A. T., Hamzaolu, O. ve Boğalmez, ?. (2007). Kocaeli - Ruhsal Travma Kısa Tarama Ölçeğinin (Kocaeli-Kısa) Geçerliliği. *Düşünen Adam*, 20(4), 172-178.

Makalenin orijinal PDF bağlantısı: dusunenadamderg.org

Ölçeğin orijinal PDF belgesi bu bağlantıdan indirilebilir: kocaeli-ruhsal-travma-kisa-tarama-olcegi-toad.pdf

Kocaeli - Ruhsal Travma Kısa Tarama Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte detayl? olarak yer almamaktad?r. Ölçek maddelerine ula?mak için orijinal makaleye veya sorumlu yazara ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM